

HUIJARIN

OPPI POIKA

— ANNIINA —

— MIKAMA —

WSOY

ANNIINA MIKAMA

Huijarin
oppipoika

Tekijä on saanut tukea kirjoitustyöhön WSOY:n kirjallisuussäätiöltä.

Lainaus s. 27: William Blake: Helvetin sananlaskut, suom. Tuomas Anhava

Lainaus s. 98: Jesaja 14:12

Lainaus s. 177: George Byron: Korinton piiritys, suom. O. A. Kallio

Lainaus s. 340: The history of Whittington and his cat,
(vanha englantilainen tarina), suom. tekijä

© ANNIINA MIKAMA JA WSOY 2019

ISBN 978-951-0-43014-9

PAINETTU EU:SSA

Omistettu Camillalle,
maailman parhaalle pikkusiskolle
ja rikostoverille

*Jonka rohkeus on heikko,
sen oveluus on väkevä.*

WILLIAM BLAKE: HELVETIN SANANLASKUT

(SUOM. TUOMAS ANHAVA)

Prologi

Sotilaan juostessa alas kivikkoista rinnettä hänen päänsä sisällä takoi vain yksi ajatus. *Tämä on protokollan vastaista. Tämä on virhetilanne.* Hän vilkaisi taakseen, yhä savuaviin raunioihin ja ruumiisiin, jotka pian huurtuisivat hyytävän kylmässä ilmassa. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun hän oli kieltäytynyt tottelemasta sääntöjä, eikä hän tiennyt mitä tehdä seuraavaksi. Hän tiesi vain, että halusi välttää taakseen jääneiden ihmisten ja koneiden kohtalon. Hän halusi elää, ja niin hän noudatti ainoaa mieleensä tulevaa neuvoa, samaa johon ihmisen esi-isät olivat turvautuneet jo vuosimiljoonia aiemmin: *pakene!*

Tällä planeetalla maa oli punaista, samaa ainetta, jota raudan pinnalla kutsuttiin ruosteeksi. Punainen hiekka tomusi hänen jaloissaan, kun hän juoksi. Hänellä ei ollut suoja-pukua yllään, vain tavallinen univormu. Ihminen ei olisi selvinnyt niissä varusteissa hetkeäkään, sillä ilma oli liian ohutta hengittää.

Hän toisti äskeisiä tapahtumia mielessään, ja hänen päänsä sisällä logiikkapiiri teki yhä laskelmia. Juuri hetkeä aiemmin hän oli kieltäytynyt tottelemasta komentajaa ja hyökännyt omiaan vastaan. Ja sittenkin hän tiesi tehneensä oikein.

Heidän on täytynyt tehdä hälytys ennen kuin minä ammuin ja yhteys katkesi, sotilas ajatteli. Viesti on perillä 21 minuutin

kuluttua, ja sitten kestää vielä hetki, ennen kuin he ehtivät ryhtyä toimenpiteisiin. Minulla on 21 minuuttia aikaa, ennen kuin he paikantavat minut. Mitä he sitten tekevät? He yrittävät kutsua minut takaisin, mutta koska minä en tottele... Onko tällaisen tilanteen varalta ohjesääntöä? He ajattelevat, että minä olen rikki.

Hän oli nähnyt, mitä rikkinäisille koneille tehtiin.

He tulevat tekemään kaikkensa saadakseen minut kiinni. Ei riitä, että minä pakenen heiltä. Jos haluan pelastua, minun pitää kadota jäljettäni.

Oli helppoa löytää paikalle, jonne iskujoukot olivat laskeutuneet telekoptereillaan. *Morton Automaticsin* tunnus oli kuvana koneen kyljessä. Kun sotilas painoi kämmenensä ovilukon tunnistimeen, se totteli häntä vielä ja ovi aukesi. Hän asettui ohjaajan istuimelle ja otti langattoman yhteyden koneeseen. Hetkessä telekopteri käynnistyi, nousi ilmaan ja syöksyi halki vaalenevan taivaan ja ohuen pilvipeitteen. Ohjaamon ikkunasta sotilas katseli planeetta Maata, joka välkkyy kaukaisuudessa sinisenä aamutähtenä. Sitä kohti hän suuntasi.

1.

Krakovassa vuonna 1829

Viisitoistavuotiaana Wiktor kuvitteli, ettei hän koskaan tulisi seikkailemaan maailmalla. Hänen isänsä oli kuollut taistelutuaan vierailta mailla kotimaansa vapauden puolesta. Isoveli oli merimies, joka seilasi maailman merillä ja lähetti toisinaan rahaa jostakin kaukaisesta satamasta. Wiktor sen sijaan asui kotona äitinsä ja pikkuveljensä Tomaszin kanssa eikä uskonut kohtalolla olevan suuria suunnitelmia hänen varalleen. Ei hänellä itselläänkään ollut tapana suunnitella kovin pitkälle.

Tänä kesäisenä päivänä hänen mielessään pyöri yksi ja ainoa ajatus. Hän halusi mennä katsomaan kaupunkiin saapunutta taikuria.

Äiti oli ehdottomasti kieltänyt häntä menemästä. Wiktor ei ollut aivan varma miksi, mutta luultavasti äiti pelkäsi hänen sielunsa joutuvan kadotukseen, jos hän astuisi jalallaankaan taikurin teltaan. Wiktor ei uskonut kadotukseen. Sen sijaan hän uskoi, että katuisi lopun ikäänsä, jos ei pääsisi näkemään taikanäytöstä. Siispä hän aikoi mennä kiellosta huolimatta.

Zofia halusi tulla mukaan, sillä häntä kiinnosti kaikki mikä oli vähän luvatonta. He olivat sopineet tapaavansa korttelin kaivon luona, eikä kumpikaan hiiskuisi vanhemmilleen, että he olivat menossa katsomaan Taidesalongin taikuria

ja tämän suurinta vetonaulaa, Turkkilaista. He eivät edes tienneet, mikä mainoskuvan Turkkilainen oikein oli, mutta he tiesivät haluavansa nähdä sen joka tapauksessa.

Aurinkoinen alkukesän päivä oli kääntynyt iltaan, mutta talojen välissä ilma seisoj yhä lämpimänä. Wiktor istui kai-von luona odottamassa Zofiaa ja kilisteli nyrkissään kasaa hopea- ja kuparikolikoita, jotka olivat sillä hetkellä hänen koko maallinen omaisuutensa. Hän oli myynyt erinäisiä vanhoja aarteitaan saadakseen rahat kokoon. Naapurinpoika Henryk oli kuin harakka, jolle kelpasi aivan kaikki: laatikol-linen tinasotilaita, varpusen pääkallo, korttipakka ja kolme turkoosinsinistä leppälinnun munaa.

Nähdessään Zofian hyppelhtivän alas pölisevää kylänrait-tia Wiktor nousi penkiltä. He olivat olleet parhaat ystävykset niin kauan kuin hän saattoi muistaa. Lapsena hän oli mielel-lään uskotellut ihmisille, että he olivat sisaruksia. Hän ei ollut silloin tullut ajatelleeksi, ettei kukaan uskonut sitä, koska he olivat niin erinäköisiä. Siinä missä Wiktorin tukka oli sysimusta ja taipui laineille, Zofian kullankeltainen palmikko laskeutui pitkänä ja suorana hänen selkäänsä. Wiktorilla oli mustat silmät, tummat kulmat ja voimakaspiirteinen roo-malainen nenä. Zofialla oli kapeat kasvot ja vihreät silmät, joiden vakava ilme muuttui hetkessä ilkikuriseksi hänen nähdessään tilaisuuden kepposteluun.

Zofian isä oli muotokuvamaalari, ja Zofia maalasi myös. Hän oli alkanut kulkea isänsä mukana tämän apulaisena ja päässyt sen ansiosta tapaamaan monia kaupungin merkki-henkilöitä ja näiden perheenjäseniä. Wiktorin silmissä Zofia ja hänen perheensä olivat merkkihenkilöitä itsekäin.

– Paljonko sait? kysyi Zofia tervehdykseksi ja Wiktor näytti hänelle rahat kämmenellään. Zofia lisäsi siihen omansa. Yhdessä heillä oli kaikkiaan kymmenen złotyä.

ro zlotya! kuuli Wiktor äitinsä äänen mielessään. *Oletko päästäsi sekaisin? Sillähän saisi jo ison säkillisen perunoita!*

– Mitä luulet, riittävätkö rahat? kysyi Wiktor.

– Sinun se pitäisi tietää, sanoi Zofia. – Jos eivät riitä, niin sitten mennään salaa takaovesta.

Se oli Wiktorin mielestä tarpeeksi hyvä suunnitelma.

– Mutta päästävätkö ne meidät sisään? hän kysyi.

– Äh, totta kai ne päästävät, kun me olemme näin pyntäytyneinä.

He olivat kumpikin pukeutuneet pyhävaatteisiinsa. Zofialla oli yllä vihreä leninkinsä, jossa oli lyhyet pussihihat ja silkkinauha vyötäröllä. Wiktor oli laittanut puhtaan valkoisen pellavapaidan, paremmat housunsa housunkannattimiseen sekä niihin sopivan liivin. He näyttivät oikein edustavilta. Kunpa vain he eivät törmäisi tuttuihin ja joutuisi selittämään, minne olivat menossa niin hienoina.

Krakovassa kaikki tiet johtivat suurelle kauppatorille. Se oli korkeiden kivitalojen reunustama aukio vanhankaupungin keskellä. Aina aamusta iltahämärään se oli värikäs ja äänekäs kohtaamispaikka, jossa näki monia kansallisuuksia käymässä kauppaa kaikilla mahdollisilla kielillä. Siellä oli unkarilaisia viinikauppiaita tynnyreineen ja turkkilaisia kahvi- ja maustemyyjiä, joiden pikku kojut levittivät ilmaan kaukomaiden tuoksuja. Kaukaa Mustanmeren takaa tulleet armenialaiset myivät pehmeitä, värikkäitä mattoja suoraan hevosvankkurien perästä. Torin laidalla vuokravaunut odottelivat matkustajia ja rinkelinmyyjät kauppasivat leivonnaisiaan kadunkulmissa. Punakat maalaisemännät vahtivat tuimin ilmein kaalinpäättään ja sipuleitaan, palvelijat juoksivat toimittamassa herrasväen asioita ja ilman täytti jatkuva kavioiden kopina ja rattaanpyörien jyrinä kiveyksellä. Sitä säesti sikojen röhkkinä, kanojen kotkotus häikeissään, yskänpastillien kaupustelijan

mainospuheet ja lukkoseppien ja kengittäjien pajoista kantautuva vasaroiden kilkutus. Ja tietysti kaikki tinkauksen ja juoruilun pulina, jollaisen vain kaupungin markkinarahvas voi saada aikaan aurinkoisena ja lämpimänä kesäiltana. Puolaa ympäröivät suurvallat pitivät maata hallussaan, mutta niiden keskellä Krakovan vapaakaupunki oli oma itsenäinen saarekkeensa, jossa elämä jatkui samanlaisena kuin aina ennenkin.

Näyttelyn mainoskyltti oli esillä Taidesalongin sisäankäynnillä. Wiktor ja Zofia olivat ihastelleet sitä jo parin viikon ajan. Kyltissä luki:

»Näkkää AITO JA ALKUPERÄINEN TURKKILAINEN: SHAKKIA PELAAVA KONEMIES! Näytteillä myös nuoren yleisön mieltä kiinnostava MEKAANINEN TEATTERI, jossa esiintyy Ranskalainen Sokerileipuri, Punchinello, hupaisa Pikku Trubaduuri joka soittaa useita soittimia jne. jne. Lisäksi uusimpia SÄHKÖTEKNILLISIÄ IHMEITÄ, mm. TANSSIVAT SAMMAKONKOIVET. Hämmästyttäviä tieteellisiä kokeita! Hiukset nostattavia näyttelykappaleita!»

Mainoskylttiä kannatteli kaksi puusta veistettyä siivekästä ja sarvipäistä paholaista.

– Luuletko, että taikuri on todella liitossa paholaisen kanssa? kysyi Wiktor.

– Ei tietenkään, se on vain teatteria, sanoi Zofia. – No, mennään jo!

Hän hyppi tasajalkaa pitkillä rimppakintuillaan, kun Wiktor vielä töllisteli mainosta saadakseen elämyksestä kaiken irti. – Kaiva rahapussi esiin!

He astuivat sisään kaikuvaan eteisaulaan ja ostivat pääsyliput ovimieheltä.

– Turkkilaisen näytös alkaa kello kahdeksan, eli neljänestunnin kuluttua, mies sanoi ja viittasi heitä käymään

peremmälle. Wiktoria suretti, ettei Tomek voinut olla heidän mukanaan, sillä pikkuveli olisi takuulla ollut tästä yhtä innoissaan kuin hänkin. Tomek oli vakavasti sairas ja makasi kotona vuoteen omana. Wiktor päätti painaa kaiken oikein tarkasti mieleensä voidakseen myöhemmin kuvailla näkemänsä Tomekille.

He ohittivat nopeasti ensimmäisen huoneen taidegallerian ja menivät suoraan peremmällä olevaan suureen saliin, jonne taikuriprofessori oli pystyttänyt omat näyttelyesineensä. Se oli valtavan suuri ja korkea huone, joka oli avoin aina neljännen kerroksen yllä kohoavaan kattokupoliin asti. Huoneen ympärillä kiersivät porrastasanteeet, joiden kautta pääsi ylemmissä kerroksissa jatkuviin näyttelytiloihin. Mutta juuri nyt ylemmät kerrokset oli suljettu yleisöltä. Suuret kyntteliköt valaisivat punaisin samettiverhoin toisistaan erotettuja osastoja, joissa oli esillä toinen toistaan kummallisempia näkyjä. Mistä aloittaa?

Huoneen keskelle oli pystytetty Turkkilaisen telтта. Itse telttakin oli pienen talon kokoinen ja tehty kullankeltaisesta kankaasta, johon oli kirjailtu itämaisii kuvioita. Muutamat katsojista olivat jo asettuneet telttan eteen odottamaan näyttöksen alkua, mutta ovella vahdissa seisova mies ei vielä päästänyt heitä sisään. Wiktor sen sijaan kiirehti osastolta toiselle nähdäkseen Tanssivat Sammakonkoivet. Aikuisyleisöä lyhyempinä hän ja Zofia tunkeutuivat muun joukon eteen ja saivat kuulla kunniansa.

– Anteeksi vaan, sanoi Zofia ylhäisellä äänellä, jota Wiktor mielessään kutsui Keisarinna Katariinaksi. – *Mekin* olemme maksaneet pääsylipuista ja haluamme nähdä edes jotakin!

He pääsivät lopulta hyvälle paikalle aivan eturiviin.

– Ovatko nuo *oikeita* sammakonjalkoja? kysyi Zofia Wiktorilta paljon hiljaisemmalla äänellä.

– Kyllä kai, sanoi Wiktor.

Se oli samaan aikaan vastenmielistä ja valtavan kiehtovaa. Sammakonkoivet riippuivat kuparilangan varassa ilman yläruumista. Ne oli ripustettu pöydän yläpuolelle niin, että niiden varpaat juuri ja juuri koskettivat pöydän metallipintaa. Aina osuessaan pöytään jalat vetäytyivät koukkuun kuin pöytä olisi ollut tulikuuma, vain laskeutuakseen taas alas. Se oli eräänlaista makaaberia tanssia, mutta toisin kuin Wiktor oli kuvitellut, siinä ei ollut mitään huvittavaa. Hänen tuli vain surku sammakoita.

– Hyi olkoon, kuiskasi Zofia, josta tuntui kai samalta.
– Ovatko ne vielä elossa?

Wiktor ei ehtinyt vastata, kun taikuriprofessori itse astui esiin ja puuttui puheeseen.

– Tervetuloa uuden tekniikan ihmeiden äärelle! mies huudahti. Hän oli mustaan pukuun pukeutunut vanhempi herra, jolla ei ollut viiksiä, mutta sitäkin muhkeampi harmaa poskiparta. – Sallikaa minun selittää teille, mitä tarkoitusta varten olemme esillepanneet tämän merkillisen koejärjestelyn. Te kysytte, voivatko sammakonkoivet elää vielä tunteja sen jälkeen, kun ne on irrotettu ruumiistaan. Vastaus on, että me emme tiedä aivan varmasti. Tiedämme vain, että manipuloimalla niiden hermoja sähköisesti me saamme aikaan elämää muistuttavaa liikettä. Olkaa niin hyvät ja katsokaa tänne päin!

Taikuri asteli pöydän taakse ja esitteli heille sähköä tekevän koneen. Kun hän pyöritti kampea, laitteen keskellä oleva lasipallo alkoi pyöriä kuin sika vartaassa. Taikuri piteli kättään lasipallon päällä, ja käsi heijastui lasin pinnasta outoa sinistä valoa hehkuvana kuvajaisena. Taikuri pysäytti kammen ja tarjosi Wiktorille kätensä.

– Rohkeneeko nuoriherra tehdä tuttavuutta vanhan maankiertäjän kanssa?

Wiktor ojensi kohteliaasti kätensä, mutta hän ei ehtinyt kätellä, kun taikurin sormenpäästä pomppasi kipinä joka tuikkasi hänen sormeensa. Wiktor ulahti ja veti äkkiä kätensä pois. Yleisöä nauratti.

Taikuri otti pöydältä puisella kädensijalla varustetun metallipuikon, joka muistutti velhon taikasauvaa. Sillä hän kosketti metallinuppia lasipallon sivussa ja nosti sitten yleisön eteen vielä yhden parin sammakonkoipia, joka lepäsi puutarjottimella.

– Katsokaa oikein tarkkaan näitä sammakonkoipia, sanoi taikuri. – Sillä nyt minä teen pienen taikatempun...

Hän tuikkasi taikasauvallaan sammakon jalkaa, ja se nytkähti kuin olisi herännyt unesta. Yleisöltä pääsi hämmästynyt huokaus. Heidän ilokseen ja kauhukseen taikuri toisti tempun useita kertoja. Niin inhottavaa kuin se olikin, Wiktor ei voinut irrottaa katsettaan. Tämä oli jotain aivan toisenlaista kuin ne yksinkertaiset silmänkääntötemput, joita katutaikuri näki toisinaan tekevän kolikoilla, pelikorteilla ja palloilla.

– *Meraviglioso!* Hämmästyttävää, eikö totta? huudahti taikuri ja teki pienen kumarruksen yleisölleen. – Minä sanon teille, että sähkö merkitsee todellista *demokratiaa*, yhdenvertaisuutta kaikkien ihmisten kesken. Jonakin päivänä se tulee olemaan jokaisen ulottuvilla. Tänä päivänä vaurain on se, jolla on eniten kultaa. Mutta kultaa on harvinaista ja vain maailman mahtavimmat pääsevät siihen käsiksi. Vaan mikä estää minua, tai ketä tahansa, tekemästä sähköä? Kuten valistunut yleisöni kenties tietää, ovat Volta, Faraday ja monet muut aikamme tiedemiehistä jo tehneet yrityksiä valjastaa sähköön voimat tieteen palvelukseen. Saanen ehdottaa maljaa heidän kunniakseen.

Taikuri kaivoi taskustaan pienen konjakkipullon ja kaatoi itselleen lasillisen. Hän käänsi taas kampea hangataksaan

sähköä kämmeneensä. Hänen tarvitsi vain osoittaa lasia sormellaan, ja konjakki syttyi tuleen hänen sormenpäästään iskevästä kipinästä.

– *Terveydeksi!* sanoi taikuri ja kaatoi juoman palavana kurkuunsa. – Minä nautin yömyssyni nykyään aina sähköllä terästettynä!

Saatuaan jään rikottua yleisönsä kanssa taikuri sai pian vastailla katsojien esittämiin kysymyksiin. Zofia huokaisi syvään.

– Mennään katsomaan jotain muuta, hän sanoi ja lähti marssimaan kohti Mekaanista Teatteria. Wiktor seurasi häntä aavistellen, ettei mikään vetäisi vertoja sammakonkoipien ihmeellisyydelle.

Mekaaninen Teatteri oli houkutellettu yhtä paljon katsojia kuin sammakotkin, ja erityisesti lapsiyleisö oli siitä innoissaan. Taikurin apulainen käänsi vieteriavaimella koneet käyntiin ja puusta veistetyt nuket aloittivat ilveilynsä. Mustavalkoiseen klovninpukuun puettu Trubaduurinukke soitti huilua ja rumpua yhtä aikaa. Pensaankokilla sirkutti parvi mekaanisia pikkulintuja. Italialaisen komedian tapaan lavastetussa kuvaelmassa konkkanokkainen ja kyttyräselkäinen Punchinello mätki kepakollaan tynnyriin piiloutunutta viiksekästä Scaramouchea. Hahmot olivat huvittavia, mutta kuitenkin vain kömpelöitä leluja. Maalatut posliinikasvot olivat jähmetyneet yhteen ilmeeseen ja lasisilmät tuijottivat elottomina.

– No, ainakaan eläimiä ei ole kiusattu tämän takia, sanoi Zofia. Hän rakasti kaikkia eläimiä, jopa sammakoita. Kerran Zofia oli saanut syntymäpäivälahjaksi hamppuvarpusen, mutta sitäkin hänen oli tullut niin sääli, että hänen oli täytynyt päästää se vapauteen.

Gongin kumahdus ilmoitti, että illan pääohjelmanumero oli alkamassa. Muun yleisön mukana Wiktor ja Zofia kii-

rehtivät sisään Turkkilaisen teltaan. Istumapaikkoja ei ollut, mutta he asettuivat seisomaan esiripun verhoaman matalan näyttämön eteen. Hetkisen päästä taikuri pyyhälsi paikalle.

– Arvoisa yleisö, hyvät naiset ja herrat! hän sanoi. – On aika toivottaa tervetulleeksi illan erikoisvieramme kaukaisilta mailta. Hän on esiintynyt Itävallan keisarinna Maria Theresalle, Ranskan Napoleon Bonapartelle ja ylhäisölle kautta Euroopan! Tämä elävä kone, *automaton*, on ainoa laatuaan. Minulla on ilo ja kunnia esittää teille *Turkkilainen*: maailman ensimmäinen kone, joka pelaa shakkia!

Esirippu aukesi hitaasti paljastaen pelipöydän ääressä istuvan konemiehen, joka oli puettu itämaiseksi velhoksi. Se oli oikean ihmisen kokoinen puinen hahmo, jolla oli yllään turkissomisteinen punainen takki, leveät pussihousut ja kippurakärkiset tohvelit. Päässään sillä oli turbaani. Toinen käsi lepäsi pöydällä, toisessa se piteli pitkävartista piippua.

– Tiedän, että moni teistä epäilee Turkkilaisen aitoutta, sanoi taikuri. – Ja syystäkin, sillä mitään samankaltaista ei ole koskaan ennen rakennettu. Siispä tahdon antaa teille tilaisuuden tutustua sen toimintaan perinpohjaisesti ennen kuin aloitamme varsinaisen esityksen.

Puinen pelipöytä oli umpinaisen lipaston kaltainen ja sen etupuolella oli kolme ovea. Taikuri otti esiin avainnipun ja avasi kaikki ovet pöydän edessä ja takana paljastaen yleisölle koneiston täynnä messinkisiä hammasrattaita, kiekkoja ja vipuja, kaikki pakattuna tiiviisti yhteen kuin sardiinit purkissa. Katsojien oli mahdollista nähdä koko koneiston läpi, mitä taikuri vielä havainnollisti liikuttelemalla palavaa kynttilää pöydän takana, niin että kaikki näkivät valon toisella puolella. Lopuksi taikuri nosti vieläpä Turkkilaisen takinhelman ylös sen hartioille ja avasi pienet luukut nuken selässä ja jalassa, näyttäen yleisölle, että niiden sisällä oli lisää vipuja ja rattaita.

Taikuri otti esiin kultakirjaimin varustetun pelilaudan sekä norsunluusta veistetyt punaiset ja valkoiset pelinappulat ja asetteli ne pöydän päälle Turkkilaisen eteen.

– Kas niin! sanoi taikuri. – Olen saanut useasti kuulla väitteen, ettei kone voi mitenkään kyetä pelaamaan shakkia, vaan että todellisuudessa pöydän sisään on piiloutunut pienikokoinen ihminen. Mutta nyt te olette omin silmin saaneet nähdä pöydän sisuksen sen jokaista nurkkaa myöten ja voitte todeta, ettei edes lapsi mahtuisi piileskelemään noiden hammasrattaiden lomassa, sen enempiä kuin itsensä Turkkilaisen sisällä. Ja kuten näette, pöytä seisoo pyörien päällä, ja te huomaisitte heti, jos joku yrittäisi ryömiä pöydän sisään lattiassa olevasta salaluukusta.

Kun taikuri kysyi, tahtoiko joku pelata konemiestä vastaan, vapaaehtoisia oli monta. Ikävä kyllä vain yksi heistä saisi tilaisuuden puolen tunnin mittaiseen peliin. Pelaajaksi valittiin muuan nuori mies, jolla oli toimistoapulaisen kalpeat kasvot ja pyöreät silmälasit nenällään. Jouduttuaan yleisön katseiden kohteeksi hän hypisteli solmiotaan ja takkinsa lievetä jännittyneen oloisena. Tuon tuostakin hän tökkäsi lasejaan ylemmäs nenänsä päällä.

– Voinko otaksua, että tunnette pelin säännöt? kysyi taikuri mieheltä.

– Pelaaan shakkia miltei joka ilta ystävieni kanssa.

– Miten etevänä pelaajana pidätte itseänne?

– Olen minä toisinaan hävinnyt pelini, mutta useimmiten voitan, vastasi mies yrittäen kuulostaa itsevarmalta. – Minua pidetään pikku kerhomme parhaana pelaajana.

– Entä oletteko koskaan ennen pelannut konetta vastaan?

– En ole. Kaikki vastustajani ovat olleet ihmisiä.

Taikuri taputti miestä olalle ja tämä tökkäsi vahingossa itseään linssiin.

– Tänä iltana kohtaatte aivan poikkeuksellisen pelaajan. Oletteko valmis panemaan parastanne ja koettelemaan älyänne koneen yliverstaista laskukykyä vastaan?

– Pelaa aina voittaakseni! vastasi nuorimies. Hän istuutui pöydän ääreen Turkkilaista vastapäätä ja pöydälle nostettiin kaksi kynttelikköä pelilautaa valaisemaan. Taikuri työnsi vieteriavaimen pöydän sivussa olevaan lukkoon ja väänsi koneiston käyntiin äänekkään kolinan saattamana. Pian sen jälkeen alkoi pöydän sisältä kuulua hammasrattaiden raksutusta. Turkkilainen, joka tähän saakka oli istunut hievahtamatta paikoillaan, alkoi nyt yleisön riemuksi käännellä päätään puolelta toiselle pelilautaa katsellen. Sille oli annettu valkoiset nappulat, joten se sai aloittaa. Puinen hahmo näytti heränneen henkiin. Hitaasti mutta varmasti se ojensi vasemman kätensä, tarttui laudalla etummaisena seisovaan nappulaan ja siirsi sitä askeleen eteenpäin. Yleisö puhkesi ihastuneisiin huudahduksiin. Peli oli käynnissä.

PALKITTU *Taikuri ja taskuvaras* SAA JATKOA.

Krakova 1829. Viisitoistavuotias Wiktor haaveilee seikkailuista, mutta ei usko kohtalolla olevan suuria suunnitelmia hänen varalleen. Kun Wiktor joutuu onnettomuuteen oudon taivaankappaleen räjähtäessä joenrannassa, hänen elämänsä tekee täyskäännöksen. Hänen henkensä pelastavat salaperäinen Tom, sekä kelloseppä Seweryn, joka tuntuu tietävän kellojen korjaamisen ohella yhtä ja toista myös taikuudesta.

Huijarin menneisyys seuraa Seweryniä ja pian koko kolmikko tempautuu mukaan seikkailuun, joka on täynnä täpääriä tilanteita ja yllättäviä käännteitä. Wiktor saa huomata, että jos aikoo taikuriksi, on opittava improvisoimaan tiukan paikan tullen.

Tom ja Wiktor ovat lukijalle tuttu silmänpääntäjäkaksikko Topelius-palkinnon voittaneesta romaanista *Taikuri ja taskuvaras* (2018). Trilogian viimeinen osa, *Tinasotamiehet* ilmestyy keväällä 2020.

9 789510 430149

WWW.WSOY.FI | N84.2 | ISBN 978-951-0-43014-9
PÄÄLLYS: SAMI SARAMÄKI